

ร่าง
ประมวลกฎหมายยาเสพติด
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มีเนื้อหารวม จำนวน ๑๘๔ มาตรา และอัตราค่าธรรมเนียม ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

ภาค ๑ การป้องกันปราบปราม และควบคุมยาเสพติด

ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

- กำหนดบทนิยาม

ในประมวลกฎหมายนี้

“ยาเสพติด” หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ หรือสารระเหย

“ยาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า สารเคมี พิษ หรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพแล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กับให้รวมถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยยา

“วัตถุออกฤทธิ์” หมายความว่า วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นสิ่งธรรมชาติหรือที่ได้จากสิ่งธรรมชาติ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นวัตถุสังเคราะห์

“สารระเหย” หมายความว่า สารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ที่อาจนำไปใช้เพื่อบำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจซึ่งทำให้สุขภาพโดยทั่วไปทรุดโทรมลง

“ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายนี้

“ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า ความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด เว้นแต่มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ และให้หมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย

“ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับมาเนื่องจากการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด และให้หมายความรวมถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวซื้อหรือกระทำไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนสภาพกี่ครั้ง และไม่ว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลอื่น โอนไปเป็นของบุคคลอื่น หรือปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลอื่นก็ตาม

“ผลิต” หมายความว่า เพาะ ปลูก ทำ ผสม ปูรง แปรสภาพ เปลี่ยนรูป และสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร

“จำหน่าย” หมายความว่า ขาย แลกเปลี่ยน จำย แจก หรือให้โดยมีสิ่งตอบแทนหรือผลประโยชน์อย่างอื่น และให้หมายความรวมถึงมิไว้เพื่อจำหน่าย

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร แต่ไม่รวมถึงการนำหรือส่งยาเสพติดผ่านราชอาณาจักร โดยมีได้มีการขนถ่ายออกจากอากาศยานที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ

“เสพ” หมายความว่า การรับยาเสพติดเข้าสู่ร่างกายโดยรู้ว่าเป็นยาเสพติดไม่ว่าด้วยวิธีใด

“คณะกรรมการ ป.ป.ส.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

“สำนักงาน ป.ป.ส.” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

“เลขาธิการ ป.ป.ส.” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

“สำนักงาน อย.” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

“เลขาธิการ อย.” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

“เจ้าพนักงาน ป.ป.ส.” หมายความว่า ผู้ซึ่งเลขาธิการ ป.ป.ส. แต่งตั้งโดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ป.ป.ส. หรือจากคณะกรรมการที่คณะกรรมการ ป.ป.ส. มอบหมายเพื่อปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งเพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดตามภาคนี้

(ร่างมาตรา ๑)

- กำหนดว่าในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือเป็นไปตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการต่าง ๆ และของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

ที่มีอำนาจเกี่ยวกับยาเสพติด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. เป็นผู้วินิจฉัยและวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการและการประสานงาน และเผยแพร่คำวินิจฉัยและระเบียบปฏิบัติดังกล่าวให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ (ร่างมาตรา ๒)

ลักษณะ ๒ การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

หมวด ๑ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

- กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ส. และกำหนดเรื่องที่ต้องมีในนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓)

หมวด ๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

- กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ร่างมาตรา ๔)
 - กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ส. (ร่างมาตรา ๕)
 - กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๖)
 - กำหนดกรณีการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๗)

- กำหนดหลักเกณฑ์การดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๘)

- กำหนดหลักเกณฑ์การประชุมของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๙)

- กำหนดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ส. ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๐)

หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

- กำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๑)

- กำหนดให้มีเลขาธิการ ป.ป.ส. มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน ป.ป.ส. โดยมีรองเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการ (ร่างมาตรา ๑๒)

- กำหนดให้เลขาธิการ ป.ป.ส. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ส. มีอำนาจเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการให้ความดีความชอบหรือโยกย้ายหรือลงโทษทางวินัยต่อข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือซึ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนขอให้หน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดเร่งรัดการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความคุ้มครองแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติงานด้านยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๓)

ลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด

หมวด ๑ บทบัญญัติทั่วไป

- กำหนดบทนิยาม ในลักษณะ การควบคุมยาเสพติด

“ตำรับยาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า สูตรซึ่งระบุส่วนประกอบและปริมาณของสิ่งปรุงที่มียาเสพติดให้โทษรวมอยู่ด้วย

“ตำรับวัตถุดิบออกฤทธิ์” หมายความว่า สูตรซึ่งระบุส่วนประกอบและปริมาณของสิ่งปรุงที่มีวัตถุดิบออกฤทธิ์รวมอยู่ด้วย

“วัตถุดิบตำรับ” หมายความว่า สิ่งปรุงไม่ว่าจะมีรูปลักษณะใดที่มีวัตถุดิบออกฤทธิ์รวมอยู่ด้วย ทั้งนี้ รวมทั้งวัตถุดิบที่มีลักษณะเป็นวัตถุดิบสำเร็จรูปทางเภสัชกรรม ซึ่งพร้อมที่จะนำไปใช้แก่คนหรือสัตว์ได้

“วัตถุดิบรับยกเว้น” หมายความว่า วัตถุดิบตำรับที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดให้ได้รับการยกเว้นจากมาตรการควบคุมบางประการสำหรับวัตถุดิบที่มีอยู่ในวัตถุดิบตำรับนั้น

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือข้อความใด ๆ ซึ่งแสดงไว้ที่ภาชนะหรือหีบห่อบรรจุยาเสพติด

“ผู้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามบทบัญญัติในลักษณะนี้

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า เลขาธิการ อัย. หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการ อัย.

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ (ร่างมาตรา ๑๔)

- กำหนดว่าบทบัญญัติในหมวด ๔ การอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุดิบออกฤทธิ์ และหมวด ๕ การขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ และการขึ้นทะเบียนตำรับวัตถุดิบออกฤทธิ์ ไม่ใช่บังคับแก่สำนักงาน อัย. (ร่างมาตรา ๑๕)

- กำหนดให้สำนักงาน อัย. รายงานการรับ การจ่าย และการเก็บรักษาซึ่งยาเสพติดให้โทษและวัตถุดิบออกฤทธิ์ดังกล่าว และวิธีการปฏิบัติอย่างอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดให้คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดทราบทุกหกเดือนของปีปฏิทิน แล้วให้คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดเสนอรายงานพร้อมกับให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเพื่อส่งการต่อไป ในกรณีที่สำนักงาน อัย. ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุดิบออกฤทธิ์และได้รับยกเว้นตามมาตรา ๑๕ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามประมวลกฎหมายนี้ (ร่างมาตรา ๑๖)

- กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ได้ให้บริการ รวมทั้งกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้ หรือยกเว้นค่าธรรมเนียม (ร่างมาตรา ๑๗)

- กำหนดว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือเลขาธิการ ออย. มีอำนาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน หรือผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งได้รับการขึ้นบัญชีโดยสำนักงาน ออย. ปฏิบัติงานต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอนุญาตยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ได้ตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๑๘)

- กำหนดว่าค่าธรรมเนียมตาม (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) และ (๒๑) ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายประมวลกฎหมายนี้ ให้ตกเป็นของสำนักงาน ออย. เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ หรือเป็นค่าตอบแทนแก่ผู้ปฏิบัติงานตามมาตรา ๑๘ (ร่างมาตรา ๑๙)

- กำหนดว่าการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงินตามมาตรา ๑๙ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๒๐)

- กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด มีอำนาจประกาศกำหนดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามเรื่องที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๒๑)

- กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด มีอำนาจประกาศกำหนดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ตามเรื่องที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๒๒)

- กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด มีอำนาจประกาศกำหนดเกี่ยวกับสารระเหยตามเรื่องที่กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๒๓)

หมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด

- กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด (ร่างมาตรา ๒๔)

- กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด (ร่างมาตรา ๒๕)

- กำหนดให้นำความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๖)

- กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๗)

หมวด ๓ ประเภทของยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

- กำหนดประเภทของยาเสพติดให้โทษ (ร่างมาตรา ๒๘)

- กำหนดประเภทของวัตถุออกฤทธิ์ (ร่างมาตรา ๒๙)

- กำหนดกรณีที่วัตถุตำรับมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทหนึ่งประเภทใดปรุงผสมอยู่ (ร่างมาตรา ๓๐)

หมวด ๔ การอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

ส่วนที่ ๑ ยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งไม่ต้องขออนุญาต

- กำหนดหลักเกณฑ์การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ไม่ต้องขออนุญาต (ร่างมาตรา ๓๑)
- กำหนดกรณีมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ไม่ต้องขออนุญาต (ร่างมาตรา ๓๒)

ส่วนที่ ๒ การอนุญาตโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

- กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในการอนุญาตเกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออก ผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือจำหน่าย ซึ่งยาเสพติดให้โทษ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๓)

ส่วนที่ ๓ การอนุญาตโดยผู้อนุญาต

- กำหนดอำนาจของผู้อนุญาต กำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาต คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต การออกใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการแก้ไขรายการในใบอนุญาต และกำหนดเกี่ยวกับผู้รับอนุญาตที่ประกอบกิจการภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว (ร่างมาตรา ๓๔)

- กำหนดว่าการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ นอกจากจะต้องได้รับใบอนุญาตตามมาตราดังกล่าวแล้ว ในการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาตในแต่ละครั้งต้องได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวจากผู้อนุญาตทุกครั้งที่นำเข้าหรือส่งออกอีกด้วย (ร่างมาตรา ๓๕)

- กำหนดว่าผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ และผู้รับอนุญาตเฉพาะคราวนำเข้าหรือส่งออกตามมาตรา ๓๕ ต้องจัดเก็บรักษา ดำเนินการขออนุญาตและจัดให้มีการควบคุมดูแลการโฆษณายาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ จัดให้มีการทำบัญชีและเสนอรายงานเกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามที่ได้รับอนุญาต หรือดำเนินการอื่นเพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับดูแลยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ และกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาต โฆษณา ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาต การออกใบอนุญาต และเงื่อนไขในการโฆษณาตามใบอนุญาตดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๖)

- กำหนดให้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ และใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อการนำเข้าหรือส่งออกตามมาตรา ๓๕ ให้คุ้มกันถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาต ซึ่งได้กระทำไปตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๓๗)

- กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตนำยาเสพติดให้โทษซึ่งต้องใช้รักษาโรคเฉพาะตัวตามคำสั่งของแพทย์ติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรของผู้ป่วยซึ่งเดินทางระหว่างประเทศ และหลักเกณฑ์การอนุญาตนำวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรไม่เกินปริมาณที่จำเป็นต้องใช้รักษาโรคเฉพาะตัว ภายในสามสิบวันและเกินกว่าสามสิบวัน (ร่างมาตรา ๓๘)

- กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือประเภท ๓ หรือผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ต้องจัดให้มีเภสัชกรอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาทำการซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต พร้อมทั้งต้องดูแลให้เภสัชกรได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๓๙)

- กำหนดห้ามผู้ใดเปลี่ยนแปลงการส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่นที่มีได้ระบุไว้ในใบอนุญาตส่งออกที่ส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ ในกรณีการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท และกำหนดให้ผู้รับอนุญาตส่งวัตถุออกฤทธิ์กลับคืนไปยังประเทศที่ส่งออก ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่วัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักร ในกรณีที่ไม้อาจส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายที่กำหนดได้ (ร่างมาตรา ๔๐)

- กำหนดว่าในระหว่างที่มีการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ การแปรรูปหรือแปรสภาพวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนหีบห่อที่บรรจุวัตถุออกฤทธิ์ ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการ อย. (ร่างมาตรา ๔๑)

- กำหนดว่าในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท การส่งวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่นนอกเหนือไปจากบุคคลหรือสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเฉพาะคราว เพื่อนำเข้า สามารถกระทำได้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการ อย. (ร่างมาตรา ๔๒)

- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีกระทรวงสาธารณสุขได้รับแจ้งการห้ามนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทหนึ่งประเภทใดที่ต่างประเทศได้แล้วผ่านเลขาธิการสหประชาชาติระบุห้ามนำไปยังประเทศใด (ร่างมาตรา ๔๓)

- กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเลิกกิจการหรือในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตาย (ร่างมาตรา ๔๔)

- กำหนดว่าผู้รับอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือผู้รับอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายนี้แล้ว ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยยา (ร่างมาตรา ๔๕)

ส่วนที่ ๔ การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหมวดนี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามหมวดนี้ (ร่างมาตรา ๔๖)

- กำหนดหลักเกณฑ์ขอรับใบอนุญาตใด ๆ ของผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตและผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๔๗)

หมวด ๕ การขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ และการขึ้นทะเบียนตำรับวัตถุออกฤทธิ์

- กำหนดหลักเกณฑ์ขอขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ตามมาตรา ๓๔ (๒) หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ตามมาตรา ๓๔ (๔) กรณีจะผลิตหรือนำเข้าซึ่งตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ที่มีวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวปรุงผสมอยู่ (ร่างมาตรา ๔๘)

- กำหนดกรณีที่ย้อนอนุญาตโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดอาจไม่รับขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ (ร่างมาตรา ๔๙)

- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดเห็นว่าทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือทะเบียนตำรับวัตถุออกฤทธิ์ที่มีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ใด ที่ได้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนไว้แล้ว ต่อมาปรากฏว่า ไม่มีสรรพคุณตามที่ขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ไว้ หรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้ หรือมีเหตุผลอันไม่สมควรที่จะอนุญาตให้ต่อไป (ร่างมาตรา ๕๐)

หมวด ๖ ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ

- กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปลอม และกำหนดกรณีที่ทำให้ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม (ร่างมาตรา ๕๑)

- กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ผิดมาตรฐาน และกำหนดกรณีที่ทำให้ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน (ร่างมาตรา ๕๒)

- กำหนดห้ามผู้ใดนำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ เสื่อมคุณภาพ และกำหนดกรณีที่ทำให้ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ (ร่างมาตรา ๕๓)

หมวด ๗ มาตรการควบคุมพิเศษ

- กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ส. ในการกำหนดพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนด ในกรณี que เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด และการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาเสพติด (ร่างมาตรา ๕๔)

- กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ส. ในการออกประกาศกำหนดมาตรการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการ และประกาศกำหนดให้สถานที่ซึ่งใช้ในการประกอบธุรกิจใด ๆ เป็นสถานประกอบการที่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕๕)

- กำหนดให้อำนาจเลขาธิการ ป.ป.ส. ในการสั่งให้ดำเนินมาตรการที่จำเป็น และให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ส. ในการสั่งปิดสถานประกอบการชั่วคราวหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบการ ในกรณีที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พบว่า มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรการป้องกัน ปร่าบปราม และแก้ไขปัญหาการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานประกอบการตามมาตรา ๕๕ หรือพบว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานประกอบการตามมาตรา ๕๕ เมื่อเจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการดังกล่าว ไม่สามารถชี้แจงหรือพิสูจน์ให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. เชื่อได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควร แก่กรณีแล้ว (ร่างมาตรา ๕๖)

- กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดยาเสพติด ให้โทษประเภท ๕ ที่ให้เสพเพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบ วิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาเวชกรรมไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือเสพเพื่อการศึกษาวิจัย (ร่างมาตรา ๕๗)

- กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดให้ วัตถุตำรับซึ่งมีลักษณะตามที่กำหนดเป็นวัตถุตำรับยกเว้น (ร่างมาตรา ๕๘)

- กำหนดว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ ป.ป.ส. อาจประกาศให้ท้องที่ใดเสพใบกระท่อมได้โดยไม่เป็นความผิดตามประมวล กฎหมายนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนด ในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๕๙)

- กำหนดหลักเกณฑ์ในการนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ และประเภท ๕ (ร่างมาตรา ๖๐)

- กำหนดหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุม ยาเสพติดตามภาคนี้ (ร่างมาตรา ๖๑)

- กำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ (๑) (ร่างมาตรา ๖๒)

ลักษณะ ๔ การตรวจสอบทรัพย์สิน

หมวด ๑ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

- กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๖๓)

- กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๖๔)

- กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และกำหนดหลักเกณฑ์ การประชุมของคณะกรรมการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖๕)

- กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ทรัพย์สิน คณะหนึ่งหรือหลายคณะ (ร่างมาตรา ๖๖)

- กำหนดให้นำความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการ ตรวจสอบทรัพย์สินโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๖๗)

หมวด ๒ มาตรการตรวจสอบทรัพย์สิน

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่าทรัพย์สินของผู้ต้องหารายใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (ร่างมาตรา ๖๘)

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีเลขาธิการ ป.ป.ส. ได้รับรายงานเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (ร่างมาตรา ๖๙)

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหาแล้วมีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดของผู้อื่นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องหา โดยได้รับทรัพย์สินนั้นมาโดยเสนหาหรือรู้ถือว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (ร่างมาตรา ๗๐)

- กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. แล้วแต่กรณี ในการมอบหมายให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินแทนแล้วรายงานให้ทราบ (ร่างมาตรา ๗๑)

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีมีการตรวจสอบทรัพย์สินแล้วผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด หรือได้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะ (ร่างมาตรา ๗๒)

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. แล้วแต่กรณี ได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินใดแล้ว (ร่างมาตรา ๗๓)

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเก็บรักษาทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. แล้วแต่กรณี ได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดไว้ (ร่างมาตรา ๗๔)

- กำหนดให้อำนาจกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน อนุกรรมการ เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. และเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายตามที่กำหนด เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและสั่งตรวจสอบทรัพย์สินหรือยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามหมวดนี้ (ร่างมาตรา ๗๕)

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องและคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (ร่างมาตรา ๗๖)

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีศาลสั่งรับคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๗๖ (ร่างมาตรา ๗๗)

- กำหนดให้ศาลไต่สวนคำร้องที่พนักงานอัยการได้ยื่นต่อศาลตามมาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ให้ศาลสั่งรับทรัพย์สินนั้น เว้นแต่กรณีเข้าข้อยกเว้นตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๗๘)

- กำหนดว่าในกรณีที่ผู้ซื้อคืนทรัพย์สินตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ไม่ทราบว่าเป็นพนักงานอัยการได้มีคำร้องขอให้ศาลริบทรัพย์สิน จนศาลได้มีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินนั้นแล้ว ผู้ซื้อคืนทรัพย์สินดังกล่าวอาจยื่นคำร้องขอคืนทรัพย์สินต่อศาลได้ภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๗๙)

- กำหนดว่าทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งให้ริบตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ให้ตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๘๐)

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด (ร่างมาตรา ๘๑)

- กำหนดว่าในกรณีที่ต้องคืนทรัพย์สินอย่างอื่นนอกจากเงินให้แก่เจ้าของแต่ไม่อาจคืนได้ ให้ใช้ราคาทรัพย์สินแทนจากกองทุนตามราคาที่เหมาะสมได้ในวันยึดหรืออายัดทรัพย์สิน (ร่างมาตรา ๘๒)

หมวด ๓ กองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

- กำหนดให้จัดตั้งกองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดขึ้นในสำนักงาน ป.ป.ส. มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๘๓)

- กำหนดว่ากองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๘๔)

- กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. วางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินการของกองทุนตามเรื่องที่กำหนด (ร่างมาตรา ๘๕)

ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

- กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ (๓) (ร่างมาตรา ๘๖)

- กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือประเภท ๔ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ (๑) และ (๓) (ร่างมาตรา ๘๗)

- กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๔ (๒) (ร่างมาตรา ๘๘)

- กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ (๓) (ร่างมาตรา ๘๙)

- กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๔ (๔) (ร่างมาตรา ๙๐)

- กำหนดห้ามผู้รับอนุญาตผู้ใดดำเนินการผลิตหรือจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือประเภท ๓ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในระหว่างที่เภสัชกรมิได้อยู่ประจำควบคุมกิจการ (ร่างมาตรา ๙๑)

- กำหนดห้ามผู้ใดจำหน่ายวัตถุออกฤทธิ์ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปหรือจำหน่ายวัตถุออกฤทธิ์และยารวมกันหลายขนาน โดยจัดเป็นชุดไว้ล่วงหน้า เพื่อประโยชน์ทางการค้า (ร่างมาตรา ๙๒)

ลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับสารระเหย

- กำหนดห้ามผู้ใดผลิตหรือนำเข้าสารระเหย โดยก่อนนำออกจำหน่าย ไม่จัดให้มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุสารระเหยเพื่อเป็นการเตือนให้ระวังการใช้สารระเหยดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และปริมาณที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๙๓)

- กำหนดห้ามผู้ใดจำหน่ายสารระเหยโดยไม่มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ผู้ผลิตหรือนำเข้าสารระเหยต้องจัดให้มีที่ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุตามมาตรา ๙๓ อยู่ครบถ้วน (ร่างมาตรา ๙๔)

- กำหนดห้ามผู้ใดจำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เว้นแต่เป็นการจำหน่ายหรือจัดหาโดยสถานศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน (ร่างมาตรา ๙๕)

- กำหนดห้ามผู้ใดจำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่ผู้ซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็นผู้ติดสารระเหย (ร่างมาตรา ๙๖)

ลักษณะ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ

- กำหนดห้ามผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับตามมาตรา ๔๘ ผลิตหรือนำเข้าตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ไม่ตรงตามรายการที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับไว้ (ร่างมาตรา ๙๗)

- กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๔๘ แต่มิได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ (ร่างมาตรา ๙๘)

- กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๕๐ (ร่างมาตรา ๙๙)

ลักษณะ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ

- กำหนดห้ามผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เว้นแต่กรณีตามข้อยกเว้นที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๐๐)

- กำหนดห้ามผู้ใดเสพสารระเหย (ร่างมาตรา ๑๐๑)

- กำหนดห้ามผู้ใดจงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ วัตถุประสงค์หรือสาระระเหย เว้นแต่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามที่กำหนด ซึ่งอาจจงใจหรือชักนำให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุประสงค์เพื่อการรักษาพยาบาล (ร่างมาตรา ๑๐๒)

- กำหนดห้ามผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุประสงค์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เพื่อเสพ และกำหนดกรณีให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ (ร่างมาตรา ๑๐๓)

ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด

ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

- กำหนดบทนิยาม ในภาคนี้

“ติดยาเสพติด” หมายความว่า เสพเป็นประจำติดต่อกันและตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งยาเสพติดนั้น โดยสามารถตรวจพบสภาพเช่นว่านั้นได้ตามหลักวิชาการ

“การบำบัดรักษา” หมายความว่า การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ซึ่งรวมตลอดถึงการคัดกรอง การประเมินความรุนแรง การบำบัดด้วยยา การฟื้นฟูสมรรถภาพ การลดอันตรายจากยาเสพติด และการติดตามหลังการบำบัดรักษา

“การฟื้นฟูสมรรถภาพ” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการบำบัดพฤติกรรม การเสพยาเสพติด และฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ติดยาเสพติดให้กลับคืนสู่สภาพปกติ

“การฟื้นฟูสภาพทางสังคม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการสงเคราะห์ สนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ ตลอดจนการติดตามดูแลช่วยเหลือจนสามารถกลับมาดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

“สถานพยาบาลยาเสพติด” หมายความว่า โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดกำหนดให้เป็นสถานที่ทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

“สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด” หมายความว่า สถานพยาบาล สถานฟื้นฟูหรือสถานที่อื่นใดตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดกำหนดให้เป็นสถานที่ทำการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

“ศูนย์คัดกรอง” หมายความว่า สถานที่คัดกรองการใช้ยาเสพติด

“ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม” หมายความว่า สถานที่ทำการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษา

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ร่างมาตรา ๑๐๔)

ลักษณะ ๒ คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

- กำหนดให้มีคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๐๕)
 - กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษา และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๐๖)

- กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๐๗)

- กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๐๘)
 - กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๑๐๙)

- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ (ร่างมาตรา ๑๑๐)

- กำหนดองค์ประชุมในการประชุมคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด กำหนดการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม และกำหนดการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม (ร่างมาตรา ๑๑๑)

ลักษณะ ๓ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

- กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากความผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ เสพสารระเหย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์เพื่อเสพ (ร่างมาตรา ๑๑๒)

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ส่งตัวผู้ที่มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด ตามมาตรา ๑๖๐ หรือมาตรา ๑๖๑ หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพตามมาตรา ๑๖๒ ซึ่งไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล ไม่มีพฤติการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม และสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา (ร่างมาตรา ๑๑๓)

- กำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๑๔)

- กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดสถานที่ที่เป็นศูนย์คัดกรอง และกำหนดหน้าที่และอำนาจของศูนย์คัดกรอง (ร่างมาตรา ๑๑๕)

- กำหนดให้สถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการบำบัดรักษาหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพ ประเมินผล ติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง จัดทำและเก็บข้อมูลประวัติของผู้เข้ารับการบำบัดรักษาหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมทั้งดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติด แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๑๖)

ลักษณะ ๔ การฟื้นฟูสภาพทางสังคม

- กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานครจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม กำหนดหน้าที่ของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม และกำหนดให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ป.ป.ส. สนับสนุนและช่วยเหลือการดำเนินการของศูนย์ดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การศึกษา การติดตามดูแลปัญหาด้านสุขภาพ และการให้การสงเคราะห์อื่น ๆ (ร่างมาตรา ๑๑๗)

- กำหนดว่าในการฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามมาตรา ๑๑๗ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ หรือกรุงเทพมหานคร อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายอาสาสมัครในพื้นที่ หรืออาจทำความตกลงเพื่อมอบหมายหรือส่งต่อให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน หรือองค์กรอื่น ที่ให้ความร่วมมือก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๑๘)

- กำหนดหน้าที่และอำนาจของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม (ร่างมาตรา ๑๑๙)

ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

- กำหนดห้ามผู้ใดทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นปกติธุระโดยใช้ยา ตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือวัตถุออกฤทธิ์หรือยาเสพติดให้โทษตามประมวลกฎหมายนี้ หรือกระทำการบำบัดรักษายาเสพติดไม่ว่าโดยวิธีอื่นใด ซึ่งมีได้กระทำในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายนี้ ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ แต่ไม่รวมถึงการให้ความรู้ ให้คำปรึกษา หรือให้คำแนะนำแก่ผู้ติดยาเสพติด โดยไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทน (ร่างมาตรา ๑๒๐)

- กำหนดห้ามผู้ใดโฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษายาเสพติดหรือยินยอมให้ผู้อื่น กระทำการดังกล่าวโดยใช้ชื่อของตน หรือชื่อหรือที่ตั้งหรือกิจการของสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน หรือคุณวุฒิหรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพ ในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต (ร่างมาตรา ๑๒๑)

- กำหนดให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่กำหนด ในกรณีที่ผู้อนุญาตเห็นว่าการโฆษณาใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๑ หรือมีการใช้ข้อความโฆษณาไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต (ร่างมาตรา ๑๒๒)

ภาค ๓ บทกำหนดโทษ

ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

- กำหนดลักษณะการกระทำที่ผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ก็ต้องรับโทษในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๑๒๓)

- กำหนดลักษณะการกระทำที่ผู้ใดกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น และกำหนดการลงโทษผู้จัดหาหรือให้เงิน หรือทรัพย์สิน ที่พำนักหรือที่ซ่อนเร้น เพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามีหรือภริยาของตนให้พ้นจากการถูกจับกุม (ร่างมาตรา ๑๒๔)

- กำหนดว่าผู้ใดพยายามกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ (ร่างมาตรา ๑๒๕)

- กำหนดความผิดและโทษแก่ผู้สมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด กำหนดโทษในกรณีถ้ามีการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกันดังกล่าว กำหนดโทษแก่กรณีที่หากการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม และกำหนดความหมายของคำว่า องค์กรอาชญากรรม (ร่างมาตรา ๑๒๖)

- กำหนดโทษแก่ผู้ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับ ใช้อำนาจครอบงำ ผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใดให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ (ร่างมาตรา ๑๒๗)

- กำหนดโทษแก่ผู้ยอมให้ผู้อื่นใช้ชื่อ เอกสาร หลักฐานของตน ในการเปิด จุดหรือลงทะเบียนทำธุรกรรมทางการเงิน ซื้อสินค้า หรือบริการอื่นใด ยอมให้ใช้บัญชีธนาคาร บัตรอิเล็กทรอนิกส์ ซิมการ์ดโทรศัพท์ หรือยอมให้ผู้อื่นใช้สิ่งเช่นว่านั้น ซึ่งตนได้เปิด จุดหรือลงทะเบียนไว้แล้ว โดยรู้ว่าจะเป็นการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๒๘)

- กำหนดโทษแก่ผู้รับหรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการ ตามประมวลกฎหมายนี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามที่หรือตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๒๙)

- กำหนดห้ามผู้ใดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ส่งทางไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศใดซึ่งถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ได้มาโดยคำสั่งอนุญาตของอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียาเสพติด เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล และกำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืน (ร่างมาตรา ๑๓๐)

- กำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดโดยแต่งเครื่องแบบ หรือโดยแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นเจ้าพนักงาน ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร่างมาตรา ๑๓๑)

- กำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิดที่เป็นการกระทำความผิด (ร่างมาตรา ๑๓๒)

- กำหนดให้บรรดา ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ หรือ ประเภท ๕ วัตถุออกฤทธิ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ไม่ว่าจะมิผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม (ร่างมาตรา ๑๓๓)

ลักษณะ ๒ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการอนุญาตสำหรับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

- กำหนดโทษแก่ผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใดไม่จัดให้มีการป้องกันตามสมควร เพื่อมิให้ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์สูญหายหรือมีการนำเอาไปใช้โดยมิชอบตามมาตรา ๓๒ (๒) (ร่างมาตรา ๑๓๔)

- กำหนดโทษแก่ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๕ ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกในแต่ละครั้ง ซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวในแต่ละครั้งนำเข้าหรือส่งออก (ร่างมาตรา ๑๓๕)

- กำหนดโทษแก่ผู้เปลี่ยนแปลงจุดหมายในการส่งวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ส่งวัตถุออกฤทธิ์กลับคืนไปยังประเทศที่ส่งออกตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง (ร่างมาตรา ๑๓๖)

- กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ อย. แปรรูปหรือแปรสภาพ วัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนหีบห่อที่บรรจุวัตถุออกฤทธิ์โดยไม่มีเหตุอันสมควร อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๑ (ร่างมาตรา ๑๓๗)

- กำหนดโทษแก่ผู้ส่งวัตถุออกฤทธิ์ที่ได้รับอนุญาตนำเข้าไปยังบุคคลอื่นหรือ สถานที่อื่นนอกเหนือไปจากที่ระบุในใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อนำเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาตอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๑๓๘)

- กำหนดโทษแก่ผู้ส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังประเทศที่ระบุห้ามนำเข้าโดยไม่ได้รับใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากประเทศนั้นและใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากเลขาธิการ อย. อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ วรรคสอง (ร่างมาตรา ๑๓๙)

ลักษณะ ๓ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ

- กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปลอม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ และกำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ (ร่างมาตรา ๑๔๐)

- กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ผิดมาตรฐาน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ และกำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายยาเสพติดให้โทษหรือ วัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ (ร่างมาตรา ๑๔๑)

- กำหนดโทษแก่ผู้นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ เสื่อมคุณภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๓ และกำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ เสื่อมคุณภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๓ (ร่างมาตรา ๑๔๒)

ลักษณะ ๔ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

- กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๖ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมีลักษณะฉกรรจ์ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๔๓)

- กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือประเภท ๔ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๗ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวเฉพาะยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เป็นการกระทำที่มีลักษณะฉกรรจ์ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๔๔)

- กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๘ (ร่างมาตรา ๑๔๕)

- กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๙ และกำหนดโทษหนักขึ้น ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมีลักษณะฉกรรจ์ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๔๖)

- กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๐ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวเฉพาะวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เป็นการกระทำอันมีลักษณะฉกรรจ์ตามที่กำหนด และกำหนดโทษแก่ผู้นำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาต อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๐ (ร่างมาตรา ๑๔๗)

- กำหนดโทษแก่ผู้รับอนุญาตที่ดำเนินการผลิตหรือจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือประเภท ๓ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในระหว่างที่เภสัชกรมิได้อยู่ประจำควบคุมกิจการ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๑ (ร่างมาตรา ๑๔๘)

- กำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายวัตถุออกฤทธิ์ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปหรือจำหน่ายวัตถุออกฤทธิ์และยารวมกันหลายขนาน โดยจัดเป็นชุดไว้ล่วงหน้า เพื่อประโยชน์ทางการค้า อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๒ (ร่างมาตรา ๑๔๙)

- กำหนดอัตราการลงโทษในความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายนี้ที่มีโทษจำคุกและปรับ (ร่างมาตรา ๑๕๐)

- กำหนดให้อำนาจศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิด ในอัตราที่น้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ในกรณีที่ศาลเห็นว่า ผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน เมื่อศาลเห็นสมควร หรือเมื่อพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล (ร่างมาตรา ๑๕๑)

ลักษณะ ๕ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับสารระเหย

- กำหนดโทษแก่ผู้ผลิตหรือนำเข้าสารระเหย โดยก่อนนำออกจำหน่ายไม่จัดให้มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุสารระเหย อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๙๓ (ร่างมาตรา ๑๕๒)

- กำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายสารระเหยโดยไม่มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความ ที่ผู้ผลิตหรือนำเข้าสารระเหยต้องจัดให้มีที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุตามมาตรา ๙๓ อยู่ครบถ้วน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๔ (ร่างมาตรา ๑๕๓)

- กำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายสารระเหยแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี อันเป็น การฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ (ร่างมาตรา ๑๕๔)

- กำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่ผู้ซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็น ผู้ติดสารระเหย อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๖ และกำหนดโทษหนักขึ้น ถ้าการกระทำความผิด ดังกล่าวเป็นการจำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี (ร่างมาตรา ๑๕๕)

ลักษณะ ๖ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ

- กำหนดโทษแก่ผู้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง (ร่างมาตรา ๑๕๖)

- กำหนดโทษแก่ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับตามมาตรา ๔๘ ที่ผลิตหรือ วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๕๗)

- กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ตาม มาตรา ๔๘ แต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๔๘ (ร่างมาตรา ๑๕๘)

- กำหนดโทษแก่ผู้ผลิตนำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับ วัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๕๐ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๙ และกำหนดโทษแก่ผู้จำหน่าย ซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสั่งเพิกถอนทะเบียน ตำรับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๕๐ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๙ (ร่างมาตรา ๑๕๙)

ลักษณะ ๗ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ

- กำหนดโทษแก่ผู้เสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ และมีใช้กรณีตามมาตรา ๑๑๒ หรือมาตรา ๑๑๓ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๐ (ร่างมาตรา ๑๖๐)

- กำหนดโทษแก่ผู้เสพสารระเหย อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๑ (ร่างมาตรา ๑๖๑)

- กำหนดโทษแก่ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เพื่อเสพ อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๑๐๓ (ร่างมาตรา ๑๖๒)

- กำหนดหลักในการพิจารณาและพิพากษาคดีตามลักษณะนี้ รวมถึงการชั่งน้ำหนัก ความร้ายแรงของการกระทำความผิดและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับผู้กระทำความผิดหรือของจำเลย แต่ละคน เพื่อความเหมาะสมกับการลงโทษ (ร่างมาตรา ๑๖๓)

- กำหนดให้อำนาจศาลที่พิจารณาพิพากษาผู้กระทำความผิดตามลักษณะนี้ มีอำนาจเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญาหรือนำเงื่อนไข เพื่อคุ้มครองประพฤตืข้อเดียวหรือหลายข้อตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้แทนการลงโทษ ในกรณีที่ไม่ปรากฏว่า ผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นผู้ต้องหาหรือ อยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษ จำคุกตามคำพิพากษาของศาล (ร่างมาตรา ๑๖๔)

- กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความปรากฏตามคำแถลง ของพนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานว่า ผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังที่ศาลกำหนด ตามมาตรา ๑๖๔ (ร่างมาตรา ๑๖๕)

- กำหนดว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑๓ เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลว่าบุคคลใด กระทำความผิดตามลักษณะนี้ ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดี ในความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล ในกรณีที่ศาลเห็นว่าพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรลงโทษจำเลย หากจำเลยสำนึกในการกระทำ โดยตกลงเข้ารับการรักษา เมื่อศาลสอบถามพนักงานอัยการแล้ว หากศาลเห็นสมควร ให้ส่งตัวจำเลยไปสถานพยาบาลยาเสพติดเพื่อเข้ารับการรักษาต่อไป (ร่างมาตรา ๑๖๖)

- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีจำเลยเข้ารับการรักษา และปฏิบัติครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดกำหนด จนได้รับการรับรองเป็นหนังสือ และกรณีจำเลยไม่ให้ความร่วมมือในการบำบัดรักษาจนครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าว (ร่างมาตรา ๑๖๗)

- กำหนดให้คำสั่งศาลตามมาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๑๖๗ ให้เป็นที่สุด และกำหนดว่าการพิจารณาและมีคำสั่งของศาลตามมาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๑๖๗ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา โดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา (ร่างมาตรา ๑๖๘)

ลักษณะ ๘ บทกำหนดโทษสำหรับการจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง หรือใช้กำลังบังคับให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด

- กำหนดโทษแก่ผู้จูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับ ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๒ และกำหนดโทษหนักขึ้น ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมีลักษณะฉ้อโกงตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๖๙)

- กำหนดโทษแก่ผู้จงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชื้อ ใช้อำนาจบังคับ ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นเสพวัตถุออกฤทธิ์ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๒ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมีลักษณะฉกรรจ์ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๗๐)

- กำหนดโทษแก่ผู้จงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชื้อ ใช้อำนาจบังคับ ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นเสพสารระเหย อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๒ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมีลักษณะฉกรรจ์ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๗๑)

ลักษณะ ๙ บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และพนักงานเจ้าหน้าที่

- กำหนดโทษแก่เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๕๖ (ร่างมาตรา ๑๗๒)

- กำหนดโทษแก่ผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควร ไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ หรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๒ (ร่างมาตรา ๑๗๓)

- กำหนดโทษแก่ผู้ไม่ให้ความสะดวก หรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ หรือไม่ยอมให้มีการตรวจหรือทดสอบว่าผู้ใดมียาเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. หรือเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการสืบสวน สอบสวน หรือตรวจสอบทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาชญากรรมถึงผู้ไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๑๗๔)

- กำหนดโทษแก่ผู้ยกย้าย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์ หรือรับไว้โดยมิชอบด้วยประการใดซึ่งทรัพย์สินที่มีคำสั่งยึดหรืออายัดหรือที่ตนรู้ว่า จะถูกยึดหรืออายัดตามมาตรา ๗๒ (ร่างมาตรา ๑๗๕)

ลักษณะ ๑๐ บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

- กำหนดโทษแก่กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกของคณะทำงานตามประมวลกฎหมายนี้ เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายนี้ผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง (ร่างมาตรา ๑๗๖)

- กำหนดโทษแก่กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายนี้ หรือเจ้าพนักงานหรือข้าราชการผู้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาอันเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (ร่างมาตรา ๑๗๗)

- กำหนดโทษแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงาน หรือกรรมการองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น (ร่างมาตรา ๑๗๘)

ลักษณะ ๑๑ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

- กำหนดโทษแก่ผู้ทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นปกติธุระ โดยมีได้กระทำในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายนี้ ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๐ (ร่างมาตรา ๑๗๙)

- กำหนดโทษแก่ผู้โฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษายาเสพติดหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวโดยใช้ชื่อของตน หรือชื่อหรือที่ตั้งหรือกิจการของสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน หรือคุณวุฒิหรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการโฆษณาที่กำหนดในกฎกระทรวง อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๑ (ร่างมาตรา ๑๘๐)

- กำหนดโทษแก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๑๒๒ (ร่างมาตรา ๑๘๑)

- กำหนดโทษแก่การกระทำตามมาตรา ๑๘๐ หรือมาตรา ๑๘๑ ที่เป็นการกระทำของเจ้าของสื่อโฆษณาหรือผู้ประกอบการกิจการโฆษณา (ร่างมาตรา ๑๘๒)

ลักษณะ ๑๒ การบังคับโทษปรับ

- กำหนดหลักเกณฑ์ในบรรดาความผิดตามภาคนี้ ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว (ร่างมาตรา ๑๘๓)

- กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษปรับ หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับและมีการดำเนินการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๑๘๔)

- กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด

ข้อดีของร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด^๑

ยาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ระดับประเทศ ต่างประเทศ ที่มีลักษณะการกระทำคามผิดในลักษณะของอาชญากรรมข้ามชาติ ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ความสงบสุข ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความมั่นคงของประเทศ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรมนุษย์ การกระทำคามผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นการประกอบอาชญากรรมระดับประเทศ และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นปัญหาที่แทรกซึมเข้าไปในสังคมทุกระดับ ผู้กระทำความผิดรายสำคัญ เป็นผู้มียุติธรรม และมีทุนทรัพย์มหาศาลที่จะสนับสนุนให้การประกอบอาชญากรรมบรรลุผลตามเป้าหมาย สำหรับประเทศไทยถือว่า ยาเสพติดเป็นปัญหาที่รัฐบาลทุยุคสมัยต่างให้ความสำคัญโดยจัดให้เป็นนโยบาย และวาระแห่งชาติที่มีความสำคัญ และเร่งด่วนในการป้องกันปราบปรามผู้กระทำความผิดยาเสพติด และบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ซึ่งจำเป็นจะต้องมีกฎหมายใช้บังคับอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้น้อยลงไป แต่ที่เป็นปัญหา คือ ในปัจจุบันมีกฎหมายเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีจำนวนมาก ดังนั้นร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด จึงถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก มีข้อดีในประเด็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ระดับนานาชาติ

ต่างประเทศให้การยอมรับ และให้ความร่วมมือสนับสนุนในการป้องกันปัญหายาเสพติดของประเทศไทยมากยิ่งขึ้น เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ประเทศไทยที่จะพัฒนากฎหมายจากการที่ประเทศไทยมีความตั้งใจที่จะรวบรวม และจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งมีอยู่หลายฉบับไม่เป็นระบบ มาจัดทำในรูปของร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ถือโอกาสปรับปรุง แก้ไขให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติเกี่ยวกับยาเสพติด สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นในเรื่องการป้องกัน บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๒. ระดับประเทศ

๒.๑ ด้านนโยบายของรัฐ

กฎหมายมีความสอดคล้องกับหลักการหน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่องการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งผลให้มียุติธรรมและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีเป้าหมายชัดเจนเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้ตามขั้นตอน ระยะเวลา และบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

^๑ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist), รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด, แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และคณะ, “การจัดทำประมวลกฎหมายสารบัญญัติ ยาเสพติดของประเทศไทย,” บทความย่อ,วารสารกระบวนการยุติธรรม, เล่ม ๒ ปีที่ ๙, น. ๑-๑๖ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๙).

๒.๒ ด้านกฎหมาย

การบังคับใช้กฎหมายด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะความสมบูรณ์ ความชัดเจน และความเป็นระบบของกฎหมาย นอกจากนี้สามารถนำกฎหมายมาใช้ทางวิชาการในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย อ้างอิงได้เป็นอย่างดี

๒.๓ ด้านเศรษฐกิจ

เมื่อมีความชัดเจนในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางด้านยาเสพติด และบูรณาการหน่วยงานให้ดำเนินงานอย่างเป็นเอกภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สามารถลดปัญหาความซ้ำซ้อนของการทำงาน และความคุ้มทุนของงบประมาณ

๒.๔ ด้านสังคม

การสร้าง ความเชื่อมั่นให้ประชาชน และผู้บังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ ในกระบวนการยุติธรรมในคดียาเสพติดที่เป็นระบบ และชัดเจนยิ่งขึ้น ทำให้คุณภาพชีวิต ความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และเสรีภาพของประชาชนได้รับความคุ้มครองมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความมั่นคงในประเทศ เนื่องจากปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติดลดลง

๒.๕ ด้านการเมือง

การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ระบบการเมืองไทย และนำไปสู่ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการป้องกันยาเสพติด

๒.๖ ระดับองค์การ

พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการตามร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เนื่องด้วยมีกฎหมายที่รวบรวมอย่างเป็นระบบ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมา พร้อมกับร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด แล้ว เห็นว่าได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว (ดังปรากฏอยู่ในส่วนข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด หัวข้อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)